

Zórestet!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 74. szám

Szombat

Cluj-Kolozsvár, 1933 április 1

Követeljük

A város költségvetésén belül is a kisebbségek részére az egyenlő elbánást. Egyenlő elbánást a kultúra támogatása körül. A régi, sőt az egészen közeli múlt nemcsak elkeserítő, de egyúttal felháborító is. Tudjuk ugyanis, hogy ebben a városban, Kolozsvár közületében még mindig többségben van a kisebbség. Hát bizony ez nagy bűn. Nagy bűn, hogy tízenöt év óta nem pusztultunk ki innét. De mert még mindig émi és adót fizetni merészelünk, mégis furcsának találjuk azt, hogy amikor városunknak kulturális célokra és adományokra egy bizonyos összeg áll rendelkezésére, ugyanakkor azt a kisebbségi kultúrának, melynek adófizetői anyai ugyancsak mélyebben nyulnak zsebükbe, a rendszeresen történt pénzbeli elosztásnál még egyegyedét se adják vissza a város, ami igazságszerint nekik járna. Mert ma letagadhatatlan az, hogy a város nemes vezetősége a kisebbségi iskoláknak, a kisebbségi kultúrának alig garasokat juttatott se helyezés címén ugyanakkor, amikor a többségiak részére két kézzel nyitotta meg a városi kassza költségvetését. Ez durva igazságtalanság. De jogtalanság is akkor, amikor tőlünk, kisebbségektől a közhatalom hozzájárulásánál nem kapunk kevesebb részesedést, mint a kebelenhordozott többségi kultúra adófizető egyéneitől. Minket kisebbségeket nemcsak a múltban, de a jelenben is méltán sérthetnek bizonyos intézkedések és gyakorlati végrehajtások. Például sem a városi, sem az állami adminisztrációban nem vagyunk képviselve a megfelelő arányszám szerint. A mi elképzeléseink, a mi tanítói az éhező kálváriáját járják végig a gazdasági nyomorúság útvesztőin ugyanakkor, amikor az állam a többségi kultúra embereit a keblén melegen tartja. A mi iskoláinknak nincsen államsegélye. Ha pedig van, az szegénytelen koldus alimizsna. A kisebbségi tisztviselőket unos-unosan mindenféle erőszakolt ürügyekkel megfizetjük, de ugyanakkor a többségiakkal soha sincsen egyenlőség. De minek soroljuk fel a sérelmek ezreit? Maradjunk csak itt az Óvár falai mellett és mögött. Ha pedig itt maradunk, akkor csak egy követelésünk lehet az egyenlő elbánás tekintetében. A kisebbségek megadjuk a városnak azt, ami a városé, de ez adja nekünk kisebbségeknak azt, amit az igazság kiabálón követel!

„Csak a Franciaországgal szövetséges államok ellenzik

a békeszerződések revízióját“

- Kánya magyar külügyminiszter szerint

Paul Boncour francia külügyminiszter szenzációs nyilatkozata Mussolini tervezetéről

BUDAPEST. A magyar felsőház külügyi bizottsága tegnap délelőtt Berzeviczy Albert elnöklésével ülést tartott, amelyen Kánya Kálmán külügyminiszter ismertette az általános külpolitikai helyzetet és beszámolt a genfi, római és bécsi tanácskozásairól. Az ülésen Gömbös miniszterelnök is jelen volt. Kánya Kálmán külügyi beszámolójában többek között a következőket mondotta:

— A magyar békés revíziós törekvéseket külföldön úgy állították be, mintha a világbékét veszélyeztetnék, sőt a magyar—olasz—német revíziós hármasszövetség híret röptették világgá. Felesleges ennek az álhírnek teljes valótlanságát hangoztatni és elég rámutatni arra, hogy

ma Európában csak egy szerződéses hatalmi csoport van és ez azoknak az államoknak a blokkja, amelyeket katonai és politikai szerződések Franciaországhoz fűznek.

— A Mussolini-féle tervezet lávatalos szövegét eddig még nem tet-

ték közzé — folytatja a külügyminiszter —, annak körvonalai azonban a külföldi sajtóban megjelent közleményekből, nagyjából ismeretesek. A Mussolini-terv alapja

a négy nyugati nagyhatalom szoros együttműködése a Kellog-paktum és az erőszakról való lemondás jegyében.

— Meggyőződésem — mondotta Kánya Kálmán —, hogy a négy nyugati hatalom együttműködése nemcsak a békét biztosítja hatályosan, hanem egyszersmint az annyi hajtogatott

„biztonságot“ is jobban garantálná, mint a hatalmasan felszerelt hadsereg és katonai egyezmények.

— Óvakodnunk kell minden túlzástól és tartózkodnunk minden akciótól, amely azt a benyomást keltené, mintha magunk s hozzá skarnánk járulni a helyzet még erősebb elmérgesedéséhez.

Ezután Gömbös miniszterelnök váaszolt Kánya külügyminiszternek, majd a bizottság ülése két órákor befejeződött.

Franciaország örömmel fogadja Mussolini négyhatalmi tervét

PÁRIS. Paul Boncour francia külügyminiszternek a francia kamara külügyi bizottságában tett jelentős nyilatkozatáról most egyes szenzációs részletek váltak ismertessé.

— A Mussolini-tervezetről szólva, Paul Boncour kijelentette, hogy ezt a javaslatot örömmel kell üdvözölni és a legnagyobb figyelemmel megvizsgálni, mert a négyes nagyhatalom együttműködése enyhülést hozna.

Mindazonáltal Franciaország nem változtathat magatartásán és a római formákat csakis a Népszövetség keretein belül fogadhatja el.

A szerződések revíziójához Paul Boncour a következő nyilatkozatot tette:

— Semmi sem tart örökké,

be kell várni, amíg Európában helyreáll a nyugalom,

mert csakis így lehet ezt a rendkívül súlyos kérdést eredményesen elintézni.

A francia miniszterelnök beszéde párisi politikai körökben nagy feltűnést keltett. Sokat foglalkoznak a revízióra vonatkozó kijelentésekkel, amelyeket úgy magyaráznak, hogy ezzel

a francia kormány nyíltan leszögezte magát a békerevizio elve mellett,

de egyúttal kifejezésre juttatta azt a szándékát is, hogy mindaddig, amíg egyes európai országokban olyan politikai irányok vannak felszínen, amelyek

a francia nép saját biztonsága és Európa nyugalma szempontjából aggodalmasaknak

ítél, addig erőiesen kíván ragaszkodni a mai helyzetéhez és az ugynevezett „biztonság“ eddigi biztosítékaihoz.

JUGOSZLÁVIA A BÉKESZERZŐDÉSEK REVÍZIÓJA ELLEN

BELGRÁD. Jętics külügyminiszter csütörtökön délelőtt nagy külpolitikai expozét tartott, amelyen a revizionista propagandáról azt mondotta, hogy

„ez a propaganda hallatlan nemzetközi bizalmatlanságot és nyugtalanságot keltett“.

A kisantant szikárdan el van tévelygve arra, hogy minden eszközzel megvédje a fegyverrel kiharcolt területeket.

MIT TARTALMAZ A MUSSOLINI TELJES BÉKE-TERVEZETE?

LONDON. Az „Evening Standard“ főszerkesztője, Selcombe tollából „Négyen megsemmisítették az új egységet“ címmel közölt cikket. A cikkben a kisantant és Lengyelország minisztereiről van szó. A cikk dicséri Titulescut, akiről azt mondja, hogy intelligenciája és az a kiváló képessége, hogy öt nyelven a legjobban ki tudja fejteni magát, valamint kiváló diplomáciai ösztöne nemzetének védőjé sorába emelték úgy is, mint külügyminisztert, úgy is, mint a Népszövetségek állandó tagját. A cikk továbbá megemlékezik arról, hogy a Mussolini-tervezet Jugoszlávia megsemmisítését, a román határ kiigazítását, Albánia körül csoportosuló új adriai állam létesítését és a lengyel korridor megszüntetését tartalmazná. Tehát semmi kétség sem fér ahhoz, állapítja meg a cikk írója, hogy nyugtalankodjék. A békeszerződések revíziójának első próbálkozása eszerint el van temetve, — fejezi be cikkét az „Evening Standard“.

Folytatása a harmadik oldalon).

SPORT

Kerékpáros kirándulást rendez a KMSC. A KMSC kerékpáros szakosztálya értesíti tagjait, hogy április 2-án, vasárnap kerékpáros kirándulást rendez Bánffyhunyardra. Utirány: Kolozsvár, Szászfenes, Gyálu, Kapus, Bánffyhunyard és vissza. Indulás a Vasutas Otthontól reggel fél 8 órakor. Vezető Szabó Dénes. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Április 23-án állítják össze az osztrákok elleni magyar csapatot. Az osztrák labdarugó szövetség közölte a magyar sportkörökkel, hogy az április 30-iki válogatott mérkőzés bírójául az olasz Barlassinát fogadják el. A magyar labdarugószövetség az osztrákok javaslatát elfogadta. Dr. Nadas Ödön futballkapitány kijelentette, hogy a magyar válogatott csapatot április 23-án állítja össze.

Szombaton este érkezik az AMTE. A vasárnapi Universitatea—AMTE mérkőzés iránt a város sportköreiből hatalmas érdeklődés mutatkozik. Az Universitatea teljesen felkészülten várja a találkozót. A csapat összeállítása ebben a pillanatban még nem ismeretes. Az aradi munkáscsapat szombaton este érkezik Kolozsvárra. Az Universitatea kéri a sportközönséget, hogy a vendégcsapat állomási fogadtatásánál minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Tekező sport. Igazolást nyertek: Kampos Jenő Matador, Dumitrescu Stefan Oituz, Bernáth Sándor Turul, Németh Zoltán Favorit, Gombos Vazul Avram Iancu, Salman Károly Sport, Butbuk Jenő Jóbarát és Balogh József Gloria csapatokhoz. — Mérkőzés volt: Amateur és Kath. Kör között 15 játékkal az Orosz-pályán, amely 187:139 arányban dönt. Gloria—FTC között 14 játékkal, a Gloria nyer 23 ponttal. — Mérkőzések lesznek: Szombaton. Vasas—Matador Kovács-pálya, Victoria—Avram Iancu Gárdan-pálya, FTC—Jóbarát Talpas-pálya, vasárnap: Gárdan-pálya 11 órakor Avram Iancu, 1 órakor Sport és délután 5 órakor Matador az egeresi Miniera csapattal. Délután 3 órakor Szamosfalván Gloria Cluj az ottani Somesul-tal. Hétfőn: Remény—Turul és utána Remény—FTC a Szabó-pályán. Bástya és Pálma a Turós-pályán.

Csapatverseny benevezés a szövetség irodájában szombaton délig eszközölhető.

RÁDIO

SZOMBAT, április 1.

Bucuresti. Műsora nem érkezett meg. Budapest. 10.15: Honvédszenekar. 13: Déli harangszó. 13.05: Házikvintett. 18: A Szociális Missziótársulat előadása. 17: A Rádióélet gyermekjátékszórója. 18.30: Képzőművészeti jazz. 19.10: Az ember és a gép. Párbeszéd Pattantyus A. Géza és Lovik Károly között. 19.40: Homeros zenekar. 20.20: Rádióamatőr posta. — 20.50: Ismeretlen Verdi-áriák. Előadja Gregor Vilmos. 21.20: Udvari bolondok és tréfamesterek ünnepe. Fábán Ernő előadása. 22: Április elseje. Rendező dr. Bánóczy Dezső. Utána Károlyi Árpád és cigányzenekara.

Bécs. 17.05: Mandolin-zene. 19.05: Könyvi zene. 20.35: Karének. 21: Hány János. Zenéjét szerzte Kodály Zoltán.

Ma kezdik meg Hitler rohamosztagai a németországi zsidó üzletek és irodák bojkottálását

BERLIN. A németországi zsidó kereskedőknek, orvosoknak, ügyvédeknek hivatalos bojkottálása ma veszi kezdetét. A németországi zsidó körök vezetői kijelentették, hogy külföldön mellettük megnyilvánuló szimpátiatüntetéseket a legrosszabb szolgálatokat tették a németországi zsidóságnak.

Mannheimban, Friedrichshafenben, Augsburgban a zsidó üzleteket bezárták és a bejáratokhoz a hitlerista rohamcsapatok tagjait állították. Klewitzban, Glogauban, Schweiningenben és Ederswaldenben a zsidó kereskedőket felszólították, hogy zárják be üzleteiket és személyzetüket fizessék ki egy hónapra előre. A KÜLFÖLDI PROPAGANDA MEGSZÜNÉSÉVEL HITLERÉK IS MEGSZÜNTETIK A ZSIDÓK BOJKOTTJÁT.

BERLIN. A hitleristák hatalmas csoportokban vonulnak fel a birodalom különböző városaiban és zárják be a zsidó üzleteket, orvosi rendelőket és ügyvédi irodákat. A birodalmi kormány kijelentette, hogy amint a Németország ellen megindított külföldi bojkott megszűnik, a birodalom területén is megszűnik a zsidók bojkottálása.

HÜSÉGNYILATKOZATOKAT TETTEK A NÉMET ZSIDÓK HINDENBURG ELŐTT

BERLIN. A németországi zsidóság képviselői Hindenburg elnök előtt megjelentek és reámutattak arra, hogy a németországi zsidók mindig a leghűségesebbek voltak Németországnak és lesznek ezután is. Kijelentették, hogy teljes bizalommal viseltetnek az elnök személye, valamint a jelenlegi kormány iránt. Meg vannak győződve, hogy ők is olyan bánásmódban részesülnek, mint az ország többi népei, akik Németországnak, a közös

hazának feltámasztásában közreműködnek.

A HITLER-KORMÁNY CÁPOLJA A NÉMET ZSIDÓ-ÜLDÖZÉS KÜLFÖLDI HIREIT

BERLIN. A külföldön elterjedt rémhírekkel szemben a német kormány nyilatkozatot tett közzé a külföldi lapokban, amely szerint Németországban a legteljesebb rend és nyugalom van. A zsidóüldözésről szóló hírek tulzoltak.

A német kormány hivatalos jelentésének már is megvan a kívánt hatása, mert Roosevelt amerikai elnök tegnap nem fogadta az amerikai zsidó rokkantak küldöttségét, akik a németországi zsidóüldözések miatt akartak panaszt tenni Rooseveltnél.

EINSTEIN SZABADULNI AKAR NÉMET HONPOLGÁRSÁGÁTÓL

BRÜSSZEL. Einstein professzor tegnap megérkezett Amerikából Brüsszelbe. Einstein professzor kérést intézett a brüsszeli német követhoz, hogy milyen lépéseket kell tennie porosz állampolgárságának megszüntetésére. Einstein egyben kijelentette, hogy svájci állampolgár kíván lenni és nem tér vissza Németországba.

BUCURESTI. A bukaresti német követség tegnap este közlést adott ki, amelyben cáfolja azon híreket, amelyek a németországi zsidóüldözésekre vonatkoznak.

A követség ugyanakkor azt is tart, hogy a romániai zsidó kereskedők bojkottálják a német árukat.

A NÉMETORSZÁGBÓL MENEKÜLŐ KOMMUNISTÁK ÜGYE A MAGYAR PELSŐHÁZBAN

BUDAPEST. Tegnap a főrendiház ülésén gróf Széchenyi kérdést

intézett a kormányhoz, milyen intézkedéseket tett a Németországból menekülő kommunisták Magyarországra való beutazása ellen. A magyar belügyminiszter Széchenyi interpellációjára kifejtette, hogy a magyar kormány a legnagyobb érdeklődéssel figyeli a németországi eseményeket és még idejében megtette a szükséges intézkedéseket.

a német kommunistáknak a magyar területre való menekülése ellen.

ugyhogy eddig még egyetlen német kommunistán sem sikerült magyar területre szöknie.

LONDONBA HIVJÁK ÖSSZE A VILÁGGAZDASÁGI ÉRTEKEZLETET

LONDON. MacDonald angol miniszterelnök tegnap délután az alsóházban hosszasan tanácskozott Wavis amerikai fődélegátussal, aki annak az óhajának adott kifejezést, hogy

a május végére összehívott világgazdasági konferenciát Londonban tartsák meg.

A két államférfiú azután aktuális gazdasági kérdésekről tárgyalt.

— A szerelmesek csak komédiáznak. Pirot amerikai lélekbuvár azt állítja, hogy a szerelmesek eskély kivétellel s anélkül, hogy tudnának róla, színpadrámáit szerepeket játszanak meg egymás számára: komédiáznak. A nő figyelmes gyöngédség szerepében tetszeleg, a férfi a széles látókörű, önfelelő lovag szerepét játsza. Gondosan vigyáznak arra, hogy ki ne essenek a szerepkörükből. Ha alkalmuk lenne megfigyelni egymást a szerelem színpadán kívül az élet mindennapi viszonyában kiábrándulnának egymásból. De nem ábrándulnak ki, mert a szerelmesek automatikusan visszazökkennek szerepkörükbe, ha a másik megjelenik. Csak azok nem komédiáznak, akik valóban gyöngédek és valóban lovagiasak. Számuk eskély. Ezek a házasság után sem ábrándulnak ki egymásból, ezek azok, akiknek a házassága az élethez köttetik. A többi házasság kezdetben édesek, mint a cukor, de könnyen ki is oldódnak, amikor partnereik megunva a színészkedést megmutatják eredeti egyéniségüket, ami kölcsönösen kellemetlenül meglepő.

SZINHAZ és MOZI

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, március 31: *Bűbös vadász*. Vasárnap, április 2 (délután): *A denér*.

AZ ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON

MOZI-MŰSORA:

Vasárnap délután 2, 4 órakor 2 előadás kertében: *Az autók világában*. Kalandor vigjáték, főszerepben: Monty Blue és Patsy Ruth Miller. Vasárnap 6, 8 és 10 órakor új műsor. S. O. S. a szívek harca. Egy táncosnő és a hitves harca a férfierő izgalmas hajótörés, mindvégig mozgalmas filmszerű. Műsor előtt a legújabb Híradó. A vasárnapi előadás sokon visszamaradni nem lehet. Hétfőn és szerdán 5 és 7 órakor: *SOS a szívek harca*.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Kezdetre 3, 6 és 9 órakor: *Titokzatos szony*. Főszereplők: Marlene Dietrich, Victor Mc. Laglon. Ezeken kívül: *Parancs, az parancs*. Főszerepben: Fritz Schultz, Lucie English.

APRÓHIRDETESEK

SAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGA BB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

Zálog- és aranytárgyakat a legmagasabb árban vásárol a RECORD aranybevéltő. Cal. Victoriei v. Kossuth (L.-u.) 1. Óra és ékszer speciálista

ADI levél ment. Grete.

BORBÉLYÜZLET jófogalmu helyen haláleset miatt kevés lelépésért sürgősen átadó. Értekezni Monostori-ut 36. szám, Kunnertnél.

ELADÓ házhely 580^m a Kismező-uccában, (volt Unitárius Kert). Értekezni Kárpát-ucca 28. sz. alatt.

TANULÓ LEÁNYOKAT felvesz varroda. Timár-ucca 7. szám.

EGY kávéházi ruhatár más vállalat miatt azonnal átadó. Klein, Regele Ferdinand 106.

KIADÓ külön telken kettő szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, szép gyümölcsös, zöldes kerttel 1200 lejért. Méhészetre, tyúktenyésztésre alkalmas. Cim a kiadóban.

BÁRMILYEN ALKALMAZÁST keres fiatal intelligens asszony. Elmenne idősebb házaspárhoz, vagy magános urhoz, ahol mint családtagot tekintenek. „Legszerényebb díjazás” jellegével levelet a kiadóba kér.

KIADÓ 4 szoba, konyha, balkonos lakás fürdőszobával és 2 szoba, konyha. Malom-ucca 7.

KIADÓ május elsejére a Ferenc József-úton uccára nyíló két szoba, konyha lakás gyümölcsös kerttel és mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóban.

KÖZÉPKORU perfekt vendéglői szakácsnő állást keres, vidékre is elmegy. Cim a kiadóban.

FELKÉRJÜK Mayer Kálmán Ferenc József-uti lakost, hogy tévedésből nekünk kézbesített szilágysomlyói levelet a kiadóban vegye át.

EGY szoba, konyha május 1-re jutányos áron kiadó. Calea Motilor 81. sz.

A KIRÁLY-UCCÁTÓL az Astóriáig elveszett egy női felszima, bók. Megtaláló a Lépcső-ucca 25. alatt jutalom-ban részesül.

ÖNÁLLÓAN dolgozó szabásműt és kizárólag felveszek. „Tricotania” kötőüzem, Malom-ucca 8.

VILLANYMOTOR Ganz 10HP üzemi-képes, olcsón eladó. Szövőde Str. Săcuiasca 9.

ELADÓ egy fehér gyermek-vaságy, sodrony betéttel. Vosut-ucca 2., 1. em.

BUTOROZATLAN kis szoba Str. Bucovina 1., elfoglalt férfinak nagyon olcsón kiadó.

(Elsőoldali cikkünk folytatása).

SÁNDOR KIRÁLY SZERINT
JUGOSZLÁVIA SENKIT SEM
TÁMAD MEG, DE MEGVÉDI
HATÁRAIT

PÁRIS. Sándor Jugoszlávia királya a párisi „Petit Journal” egyik képviselője előtt kijelentette, hogy Jugoszlávia a jelenlegi eseményekkel szemben megőrzi teljes hidegvértségét.

És amennyiben lehet, semmiféle provokálásra nem reagál.

Jugoszlávia

egy pillanatra sem gondol arra, hogy valakit megtámadjon.

—De viszont arra sem lenne szabad gondolnia senkinek, hogy Jugoszláviát megtámadja, mert mindig bebizonyította azt, hogy országát meg tudja védeni.

OLASZORSZÁGGAL TÁRGYAL FRANCIAORSZÁG
MUSSOLINI BÉKETERVEZETÉRŐL

PÁRIS. Paul Boncour Franciaország külügyminisztere tegnap este magához kérte Olaszország nagy követét. A találkozás alkalmával a két politikus a jóvátétel kérdéseit és Mussolini béketervezetét tárgyalta meg. Diplomáciai és politikai körökben e tárgyalásoknak igen nagy jelentőséget tulajdonítanak, mivel ez az első eset, mondhatni, a háboru befejezése óta, hogy Olaszország nagykövete és a francia külügyminiszter politikai problémákat tárgyaltak. Jól informált politika körökben az a nézet alakult ki, hogy mind a két állam nagyon komolyan foglalkozik az egymáshoz való közeledés kiépítésén.

GÖMBÖS HIVATALOS LAPJA A KISANTANT POLITIKÁJÁRÓL

BUDAPEST. Gömbös kormány hivatalos lapja, a „Függetlenség” ma részletes cikket közöl a nemzetközi politika helyzetéről. Többek között határozott hangon kéri, hogy az európai béke tartósságának érdekében

a kisanantant változtassa meg eddigi politikai magatartását és járuljon hozzá a békeszerződések revíziójához.

A SELECT és URANIA mozgóképekben

A filmvilág szenzációja

Draga Masinvégzete

Egy királyiudvarintrikuszövevényeivel teli ritka érdekességi történelmi dráma.

POLANEGRI

ezen elsőrangú filmjében is bebizonyítja ragyogó művészi tehetségét.

— Áramlopásért egyhónapi fogház. Krausz Rezső váradi elektrotechnikus ellen a villamosmű meghatározatlan mennyiségű áramlopása miatt tett feljelentést. Krausz hosszabb idő óta lakásának villágítására szolgáló áramot oly módon vezette el két gombostű segítségével, hogy az áramfogyasztást felülmúló óra kevesebb áram mennyiséget mutatott a ténylegesen felhasznált mennyiségnél. A törvényszék Krausz Rezsőt egyhónapi fogházra ítélte.

Eltozták a Skoda-ügy miatt Zeleszky fivérét s titkáranál házkutatást tartottak

Az öngyilkos Popescu tábornok temetése

CRAIOVA. Sică Popescu tábornok temetése a család kívánságára holnap lesz a bukaresti Beiu-temetőben. Az öngyilkos tábornok holttestét ma reggel 9 órakor az Albuszanatóriumból az állomásra kísérték, ahonnan külön kocsival szállítja a fővárosba. Ez az út a halott kívánságának megfelelően nagyon egyszerű volt és mindössze helyőrségi tisztek néhány zászlóaljával kísérték az állomásra. Maga

a temetés is a legegyszerűbb lesz, mert így kívánta az öngyilkos tábornok.

Nem lehet tudni, hogy a valceai püspökség megadja-e az engedélyt, hogy a tábornok temetésén vallásos szertartást is végezzenek.

Az a hír, amely közvetlen a tábornok halála előtt terjedt el, hogy hétfőn

lemondott volna katonai állásáról, nem felel meg a valóságnak.

Igaz ugyan, hogy hétfőn jelentkezett a hadügyminiszternél kihallgatáson és kérte, hogy tisztázzák a helyzetét abban a szennyes ügyben, amelybe belekeverték.

A hadügyminiszter válasza azonban nem volt kielégítő

s ezért a tábornok nagyon reverten érkezett vissza Craiovába.

BRASSÓ. Ismeretes Grigore Fortu bukaresti tanárnak az „Astra” brassói előadássorozatában tartott

beszéde. Fortu belpolitikai értekezést tartott és különösen sokat

foglalkozott a Skoda-üggyel és súlyos vádakát emelt néhány miniszter, valamint Vajda miniszterelnök mérnök fia ellen.

Fortu tanár beszéde nem volt válogatós a kifejezésekben. Az előadást Popovici főügyész is végighaligatta és jegyzőkönyvet vett fel, amelyet azonnal Bukarest főilletés hatóságának küldött meg. Tekintettel arra, hogy Fortu

súlyos vádakkal illette a felsőbb hatóságokat,

az igazságügyminiszter elrendelte, hogy a brassói ügyészség vizsgálja meg az ügyet a maga egészében és Fortut.

át kell adni az új Mironescu-törvény alapján az igazságszolgáltatásnak.

A Fortu-esettel kapcsolatosan Popovici főügyész kérdést intézett az igazságügyminiszterhez és utasítást kért arra nézve, hogy milyen álláspontot foglaljon el a brassói száz esperes beiktatása alkalmával a hiterista uniformisba öltözött 40 százszal szemben.

KIZÁRTÁK 10 NAPRA LUPUT A KAMARÁBÓL

BUCURESTI. A parlamentben dr. Lupu éles kifejezéseket használt a Skoda-botrány körüli vita hevében Pop-Cicio elmők ellen, amiért a kamara fegyelmi bizottsága tegnap dr. Luput

tíz egymást követő ülés tartására kizárta a képviselőházból

BUCURESTI. Az öngyilkos Sisă Popescu tábornok iróasztalának fiókjában Amza tábornokhoz címelve memorandumot találtak, amelyben le volt írva a tábornok szerepe, attól a pillanattól kezdve, amikor a tűzértség főfelügyelői tisztét látta el.

Az ország több városában a hazafias szervezetek gyűlésre készülnek a korrupció elleni harc megbeszélésére. Kolozsvár uccáin is plakátok jelentek meg, amelyeken az Actiunea Patriotică nevű hazafias egyesület nevében Papp Danila tábornok és számos közéleti személy aláírásával

vasárnapra gyűlésre hívják össze a közönséget, a korrupció elleni tiltakozás kifejezésére.

BUCURESTI. Legújabb szenzációja a Zeleszky-ügynek, hogy tegnap éjjel a bukaresti katonai ügyészség a beígért házkutatások egy részét meg is tartotta. Többek között

Maschek, a Skoda-üzemek bukaresti képviselőjének titkáranál is házkutatás volt.

BUCURESTI. Zeleszky eltűntnek hitt fivérét

Bukarest egyik külvárosában sikerült elfogni.

Kihallgatása után azonban szabadon engedték, de ígéretet vettek tőle, hogy a vizsgálat lefolytatásáig nem távozik Bukarest területéről.

Sürgős vizsgálat alá veszik a Desre internált kommunista foglyok ügyét

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Kolozsváron letartóztatott s a déli ügyészség fogházában elhelyezett kommunista foglyok, mint ismeretes, éhségsztrájkba léptek és napok óta nem vesznek magukhoz táplálékot. Az éhségsztrájkoló kommunisták közül egyesek állanota aggasztóra fordult, de majdnem valamennyi annyira levergült, hogy jártányi ereje is alig van.

Mint örömdetes eseményt első-

nek közöljük, hogy ma a déli órákban szerzett hivatalos információink szerint a letartóztatott éhségsztrájkoló kommunisták ügyét a napokban vizsgálat alá veszik s bírói intézkedés történik arra vonatkozólag, hogy a vizsgálat sürgősen befejezést nyerjen, amely előreláthatólag a letartóztatottak egy részének szabadlábrahelyezésével fog végződni.

Alaptalanok a kormányválságról Kolozsváron elterjedt hírek

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap és ma a városban a kormány lemondásának a híre terjesztették, de a hír sem tegnap, se ma nem mutatkozott igaznak. Munkatársunknak alkalma volt ma délelőtt beszélgetést folytatnia a nemzeti-paraszti

párt egyik vezetőtagjával, aki kijelentette, hogy a kormány lemondásáról elterjedt hírek nagyon is koraiak és tulzottak s a közeli napokban nem is lesz szó kormányválságról.

Ausztria kormányzójává akarja kikiáltatni magát Stahrenberg herceg

BÉCS. A bécsi nemzeti szocialisták lapja, a „Der Kampf” a Heimwehr parancsnokának, Stahrenberg herceg terveit közli, hogy a herceg feltétlenül meg akarja semmisíteni a védőerő (Schutz-

bund) szervezetet és a kormány a Heimwehr tagjait ismerje el hivatalos rendőrségnek. A herceg a Schutzbund feloszlata után elfoglalná Bécs és magát Ausztria kormányzójává kiáltatná ki.

KIVIZSGÁLJÁK A BÁNFFYHUNYADI RENDŐRSÉG ELLEN EMELT SÜLYOS VÁDAKAT CLUJ-KOLOZSVÁR. A rendőrséghez feljelentés érkezett, amely súlyos vádakát tartalmaz a kolozsvári rendőrség felettes hatósága alá tartozó Bánffy-hunyadi rendőrség ellen.

A vádak kivizsgálásával Hatieganu rendőrkezes dr. Clonta Jenő rendőrspektort bízta meg, aki ma délelőtt már ki is utazott Bánffy-hunyadra.

AGYONLÖTTE MAGÁT A FRANCIA KATONAI REPÜLŐGÉPGYÁR VEZÉRIGAZGATÓJA

PÁRIS. A Breguet repülőgépgyár igazgatási épületében tegnap délután rejtélyes dráma játszódott le. A repülőgépgyár vezérigazgatóját, Mayert

lőtt fejsebbel haldokolva talál-ták szobájában.

Mayer néhány órával kórházba szállítása után meghalt. Az öngyilkosság óriási feltűnést keltett a francia fővárosban. A Breguet gépgyár volt ugyanis az a gyár, amely

a francia hadseregnek a katonai repülőgépek legnagyobb részét szállította.

Amerikai szisztémre berendezett speciálgyermekcipőt készít a legkisebbtől a legnagyobbig a legolcsóbban. Calea Regele Ferdinand No. 37. Husvéti vásárlását eszközölje nálunk. Eladás úgy angró, mint endeteil.

TÁRSADALMI ÉLET

(—) A kolozsvári Kőműves Mesterek Alszakosztálya a kapott megbízás folytán összehívta az erdélyi és bánáti kőműves mesterek kongresszusát, amely 1933 április 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz megtartva a kolozsvári ipartestület emeleti helyiségében, Karolina-tér 5. szám alatt. Amennyiben kartársaink bármely oknál fogva nem kapnának külön meghívást, felkérjük ezuton, hogy feltétlenül vegyenek részt, mivel mindennapi kenyerünk megvédéséről van szó.

EKRAZITOS MERÉNYLETET TERVEZTEK AZ AMERIKAI EXPRESSZVONATON UTAZÓ JAPÁN KÖVET ELLEN

NEWYORK. Az állomási rendőrség nagyarányú merényletet fedezett fel Boston közelében, amelyet az amerikai expressz ellen készítették elő. A vonat utazói között volt Matsuka, a leszerelési konferencia volt japán követe, aki Bostonba akart menni. Matsuka írta alá annakidején Japán nevében a trianoni békeszerződést. A rendőrség jelentése szerint 20 perccel az expressz megérkezése előtt a sínek alatt piros-sárga zászlóba burkolt ekrazitot találtak. A merénylet elmenekültek.

— Szívenszurta ellenfelét egy lovrini béres. Lovrin nagyközségben tegnap este felháborító gyilkosság történt. Az esti órákban a lovrini ifjúsági egyesület több tagja haladt az uccán, amikor egy béreslegény közeledett feléjük. A legény szó nélkül elővette kését, nekiugrott régi haragosának, Koch Józsefnek és a pengét szívébe dőfte. A megsebesített fiataliember azonnal összerogyott és néhány perc múlva kiszáradt. A béres a tett után futásnak eredt és nyomtalanul eltűnt. A község előjárósága szigorú intézkedéseket tett. Megtiltotta, hogy este 9 óra után bárki az uccán tartózkodjék és hogy fiatalieimber akár az uccán, akár pedig zárt helyiségekben gyülekezzenek. Tegnap reggel aztán előkerült a gyilkos is, aki hazament gazdájához, hogy egy Pauli József nevű parasztemberhez, aki a béresrel, akit különben Pantea Györgynek hívják, a csendőrségre sietett. Itt lefolytatásba helyezték és megkezdtek kihallgatását. A gyilkos legényt ma adják át a temesvári ügyésznek.

— Ötszáz lejre büntettek egy csendőrt, aki megtámadta a parasztgazdát. Jaga Iuon csendőr Nepos községben George Costan házában házkutatást tartott. A házigazdát felszólította, ha engedély nélküli fegyvere van, szolgáltatassa be. A parasztgazda meglagadta az engedelmességet. A csendőr erre átkutatta a házat, majd George Costant meglátván a közszékházára kísérték és mivel az uton lassan ment, pusztussal biztatta gyorsabb menetelésre. Az őrmestert hivatalos hatálommal való visszaéléssel vádolták a bíróság, mert nem lett volna szabad meglátogatni a parasztot, csak felszólítani, hogy kövesse. A magáról megfélemedezett csendőrt 500 lej pénzbüntetésre ítélték. Az ítéletet azonban felfüggesztették.

Ellenzl a Kereskedő Tanács a kolozsvári rendőrlaktanyának társadalmi akció útján való fellallitását

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóes-tét” legutóbbi számában megírta, hogy mozgalom indult meg Kolozsváron modern rendőrlaktanya építésének céljaira. A mozgalom kezdeményezői, Hatieganu Simon rendőrkezes és dr. Clonta Jenő rendőrszektör engedélyt kaptak a munkaügyi minisztériumtól arra, hogy a rendőrlaktanya felépítésének költségeit társadalmi uton teremthessék elő.

A mozgalom kezdeményezői oly módon akarták összehozni a rendőrlaktanya felépítéséhez szükséges összeget, hogy 1—2 lejes árban a kereskedőknek honokat helyeznek

elő, amiket a vásárlóközönségnek a kereskedők felszámítanak. Az akció szervezői ilymódon ötmillió lej összehozását remélték.

A kolozsvári Kereskedő Tanács (Sfatul Negustoresc) tegnap esti ülésén foglalkozott a közönség, illetőleg a kereskedők ilymódon való újabb megadóztatása ügyével és úgy határozott, hogy elutasít minden olyan tervet, amely a vásárló közönség, illetőleg a kereskedők terheit emelné.

A Kereskedő Tanács egyben elhatározta, hogy a tanács döntéséről küldöttség fogja értesíteni a rendőrkészleket.

Május 1-ig meghosszabbították a Mihály 20 lejesek érvényét

CLUJ-KOLOZSVÁR. A mai napon egymást érték az incidensek az autóbuszokon és az üzletekben a Mihály vajda képével ellátott 20 lejes ércpénzek miatt. Ma reggel már sehol sem akarták a 20 lejeseket elfogadni. Délre azután meg-

érkezett a Nemzeti Bankhoz a rendelkezés, amely szerint május 1-ig meg lett hosszabbítva a beváltás határideje. Tehát eddig az időpontig forgalomban maradnak ezek a pénzdarabok is.

Chémia csodája!

Ami ma kék, zöld, sárga, holnap gránátpiros vagy más divatszín is lehet; pénz, gond nem kell sok hozzá, mert sikerrel fest és tisztít ruhákat a

CZINK-gyára

Kihamozza a kolozsvári rendőrség a titokzatosság homályából a csodajónó Nagy Máriát alias „Jozefa testvérét”

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap számunkban cikk keretében jelentettük, hogy Nagy Mária alias „Jozefa testvér”, aki ezelőtt három évvel tűnt fel Kolozsváron mint „nagyönteki csoda”, újra hallat magáról és Brassai-ucca 3. szám alatti lakásán újra titokzatosságba burkolózva, csodajónónak játszik magát. Tegnap cikkünk állításai felkeltették az illetékes ténye-

zők figyelmét és s már ma délelőtt intézkedés történt, hogy a csodajónót a rendőrség tartsa szemmel és lehetőség szerint kihamozza ki a titokzatosság homályából. Remélhetőleg Jozefa testvérnek Kolozsváron ez volt az utolsó csodajónósága s a jövőben nem akad olyan egyénekre, akik szélhámos trükkjeinek felüljenek.

Középkori kegyetlenséggel vallatta a címzetes csendőrőrmester a lopással gyanúsított fiatallegényt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ujra csendőrbrutalitást tárgyalt a kolozsvári ítéletábla. Ezúttal Sando Marin kislejti csendőrőrmester ült a vádlottak padján. Még 1931-ben valami ruhalopásért tettek feljelentést a kislejti csendőrőrsön. Az őrs vezetője Cazan Gavril őrmester bizta meg a nyomozás lefolytatásával. Sando Marin Selegan László szolgálólegényt gyanúsította meg a lopás elkövetésével és a nyomozás érdekében elő is állította a 17 éves

legényt. Tekintettel azonban arra, hogy a gyanúsítottat nem lehetett a tett elkövetését rábizonyítani, szabadon engedte. Ez történt 1931 január 18-án. Két nap múlva, január 20-án újra elővezette Selegan Lászlót és faggatni kezdte. A faggatásnak, mint első esetben, úgy most sem volt semmi eredménye. Ezen a címzetes őrmester annyira feldühödött, hogy

négyszer pofonította a 17 éves gyermeket, akinek arcát előlötte a vér.

Ezzel azonban nem elégedett meg, hanem a pofozkodás után

össze-vissza verte és rugdalta.

Másnap természetes, hogy egész éjszaka a csendőrőrsön tartotta, kivette a gyanúsítottat a kislejti határban levő mezőre, ott

fegyverét megtöltötte, a kivégzéseknél szokásos távolságra állította a szerencsétlen fiút és rálőtt.

Az amugy is megkínzott Selegan László

a félelemtől összeesett és órákig eszméletlenül fektült a mezőn.

Midőn aztán magához tért, bevándorzott a faluba. Közben még

háromszor ájult el a csendőrbrutalitás áldozata.

A mai tárgyaáson a beidézt tanu Cazan Gavril, aki akkor mint őrsparancsnok teljesített szolgálatot a kislejti csendőrőrsön, teljes egészében

igazolta vallomásával a vádat.

A táblai tanács, tekintettel arra, hogy több tanu nem jelent meg a tárgyaáson, elrendelte a hiányzó tanuk beidézését és e célból új tárgyalást tűzött ki.

VÁLASZTÁSI SZESZTILALOM MECSZEGÉSÉVEL VÁDOLNAK EGY KORCSMÁROST

CLUJ-KOLOZSVÁR. Grosz Hermann kislejti korcsmáros állt ma délelőtt a kolozsvári törvényszék II. szekciójának Dunca-tanácsa előtt, akit azzal vádoltak, hogy

a választások idején, amikor tilos volt a szeszitalok árúsítása, bort mért ki

a sármási polgároknak.

A tárgyalást tanuk beidézése miatt elhalasztották.

KÖZÁPORRAL TŰNTETTEK A VELSI HERCEG ELLEN A GLASGOWI KOMMUNISTÁK

LONDON. Tegnap Glasgowban a kommunisták zajos tüntetést rendeztek a velszi herceg ellen, aki katonai ünnepeken vett részt s bejárta az egész várost. A trónörökös többek között ellátogatott a munkásnegyedekbe is s résztvett egy munkás-árvaház felavatásán. Az ünnepség alatt az uccán nagyobb tömeg gyűlt össze és

közáporral bevették az árvaház ablakait.

A tüntetés hírére nagy rendőri készség vonult ki, amely azután a mellékutcába szorította vissza a tömeget. Több kommunistát letartattak.

TIZENKÉT EMBERT MART ÖSSZE AZ UCCÁN ÖSSZEVERŐDÖTT HAT VESZETT KUTYA

CERNAUTI. Caliceanca nevű külvárosában tegnap délután a lakosságon elképzelhetetlen páni félelem tört ki. A lakosságnak a házaikba kellett menekülnie, mert hat veszett kutya az uccán összeverődve, a legnagyobb dühvel támadta meg az embereket. A veszett kutyák

12 embert martak össze, köztük egy csendőrt is.

A helyszínére rendőrsztag érkezett, amely a veszett kutyákat elpusztította. Az összemart embereket a mentők szállították a csernovici Pasteur-intézetbe.

HIREK

Naptár Április 1. Szombat. Róm
kath. Hugó. Prot Hugó. Görög
Niszán. 5. Vájkro.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand (volt Fe-
rene József-ut 64-66, balra.

Jó estét!

— A nációk minden pályán be akar-
ják hozni a numerusz klauzusz.
— Csúpnán a rabbi-pályán működhet-
nek a zsidók tetszésszerű számarány-
ban...

Fő (az elutazó anyósához): Isten vele
kedves mamát! Aztán, ha ismét beszélni
akar velünk, nem kell hosszú utazással
hozzánk fáradnia, mert már bevezettük
a telefont...

Kludzski cirkusz állatszelídítője: Aki
a ketrebe be mer menni, 1000 lej jutal-
mat kap.

Cigány: Én bemegyek tíz lejért is,
csak tessék a tigrist előbb onnan kiker-
getni...

Altiszt (az újonchoz): Hallja, maga
is mindennap soványabb — ma holnap
olyan lesz, mint egy hizlalt cérnaszál...

— **Inspekciós gyógyszerárak.**
Dr. Biró, Piata Unirii (Főter), —
Apostol, Cal. Regele Ferdinand (Fe-
rene József-ut), Demeter, Cal. Mă-
năstur (Monostori-ut), Palóczy, C.
Victoriei (Magyar-ucca).

— **Időjárásjelentés.** A budapesti
meteorológiai intézet időjárásjelen-
lése szerint: derült, száraz idő, hő-
emelkedései várható.

— **Asszonyok a B-lista frontján.**
Madgearu pénzügyminiszter ren-
deletet adott ki, hogy rendezési
állományba kell helyezni azon fér-
jes tisztviselőket, akiket 1924
után neveztek ki.

— **Április 1-ig szünetel a kom-
penzációs pénztár működése.** A
Nemzeti Bank a zárlatra való te-
kintettel a kompenzációs pénztár
útján akár adósságfizetésre, akár
újabb behozatalra semmiféle tranz-
akciót nem eszközöl. A pénztár
munkálatai április 1-ig szünetel.
Március 31-én a deviza hivatal is
szünetelteti működését. Április ei-
szején a jegybank eme két intézete
ismét elkezdí rendes hivatali mű-
ködését.

— **Csökkentette Franciaország a
tengeri behozatali kontingensét.** A
francia kormány az év második ne-
gyedére a tengeri behozatali kon-
tingensét az előző évnegyed kontin-
gensével szemben 40 százalékkal
csökkentette és 990 ezer méterma-
zásban állapította meg. Ez az intéz-
kedés egyrésze azoknak a rendszá-
bályoknak, amelyeknek segítségével
a kormány biztosítani akarja
a belföldi gabonapiac védelmét.

— **Hathónapra ítelték a főtéri
selymétizet betörőjét.** A törvény-
szék II. szekciójá ma délelőtti tár-
gyalta Macsai Józsefnek, az ismeri
betörőnek ügyét. A néhány hó-
monan 5 méter selymet lopott el. A
törvényszék a vádlott beismerő val-
lomása után Macsai Józsefet hat-
havi fogsággal sújtotta. Az ítélet
ellen a vádlott felebbezett.

— **Gázmaszk az új divat.** Páris-
ban olyan nagy a kereslet gázmasz-
kok iránt, hogy a nagyáruházak,
amelyek a gázálcokot „porvédő”
elnevezéssel árusítják, nem tudnak
megfelelni a folyton növekedő igé-
nyeknek.

— **Adóterror Szatmáron.** Szatmá-
ron ismét megjelentek a repülőbi-
zottságok. Tizenhat bizottság érke-
zik a városba és ezek a bizottsá-
gok a legkíméletlenebbül beszedik
a még hátralékos adókat. Amennyi-
ben Szatmár adófizetői három nap
alatt adóik negyven százalékát be-
nem fizetik, a repülőbizottság le-
foglalja és elszállíttatja ingóságai-
kat. Természetesen most Szatmár
újeden várja a repülő bizottságo-
kat, amelyek, ha jól megy, az egész
város ingóságait elszállíttatják.

— **Kínai copfból készítik a bu-
bifrizurát Amerikában.** Az Egyesült
Államok behozatali statisztikája
szerint a múlt év folyamán a kínai
haj-behozatali állandó emelkedés-
ben volt. Januárban még csak 21
ezer 334 fontot tett ki, áprilisban
már több, mint kétszeresét ennek a
számnak, novemberben pedig már
kereken 60 ezer fontot 20.110 dol-
lár értékben. Azt jelenti ez, hogy
vajjon visszétrünk a copfhoz? Kü-
lönben el nem lehet gondolni, hogy
mire használják fel a tömördek kí-
nai haját, ha nem paróka-készítés-
re a copfhoz vezető átmeneti idő
alatt?

— **Kenyérre nincs pénz, de ócska
bélyegre telik.** A londoni Chancery
Lane árverési csarnokban pénteken
árverezték el a világ legdrágább
bélyegét, a híres egy pennys Mauri-
ciust. Tizenhét bélyeggyűjtő verse-
nyezett a bélyegünküért, amely
végül is Thomas Allen londoni bé-
lyeggyűjtő birtokába jutott 2400
angol fontért, amely mintegy 2 mil-
ió lejtnek felel meg.

— **A tréfli líba miatt öngyilkos
lett egy cselédleány.** Tegnap dé-
előtti öngyilkosság történt Marosvá-
sárhegyen a Szabadi-uton. Győri
Anna 20 éves szolgáló libát vitt a
metszőhöz. A liba tréfli lett, ami
miatt gazdasszonya, bizonyos
Kohnné nevű megszűnt a leányt.
A leány nagyon a szívére vette a
dolgát, marószódát oldott fel s fel-
hajította a mérgepoharat. A men-
tők súlyos állapotban a kórházba
szállították. Állapota nem életve-
szélyes.

— **Hóvihar tetette el a törvény-
széki tárgyalásra gyalogló paraszt-
gazdát.** Megható szerencsétlenség-
nek esett áldozatul Muti Gavril
75 éves kisjendi gazda. Valami pe-
res ügyben időzést kapott a nagy-
váradi törvényszékhez. Jármi-
pénze nem volt, elmaradni a tör-
vény elől azonban nem mert s így
gyalog vágott neki az utnak. Tizen-
öt kilométert gyalogolt már, ami-
kor utólérte a hóvihar. Két nap
mulva megtalálták holttestét a hó-
torlaszok között.

— **Mindkét lábát és jobbkarját
törte a háztetőről lezuhant mun-
kás.** Szászfenesen történt az a meg-
rendítő szerencsétlenség, amely-
nek súlyosan sebesült áldozata a
kolozsvári sebészeti klinikán fek-
szik. Az eset úgy történt, hogy
Dick Gábor szászfenesi építőipari
munkás az egyik ház fedelét cse-
repezte, amikor hirtelen megcsu-
szott és leesett a körülbelül négy
méter magas ház fedeléről és mind
a két lábát, azonkívül jobbkarját
eltörte. Székereen beszállították a
kolozsvári mentőállomásra, ahol el-
sősegélyben részesítették, azután pe-
dig a sebészeti klinikára szállították.
Állapota súlyos, de nem élet-
veszélyes. A szerencsétlenségért
senkit sem terhel felelősség.

— **A technika nemsokára megál-
lítja a napot.** A repülőgépek eddig
elért maximális sebessége óránként
700 kilométer. Nincs messze te-
hát az az idő, amikor az ember gé-
pei segítségével a szó szoros értel-
mében megállíthatja majd a na-
pot, mert ehhez mindössze egy
olyan repülőgépre van szükségünk,
mely a föld forgási sebességével
lépést tudna tartani, vagyis a mi
földrajzi szélességünkön 1126 kiló-
métert tenne meg óránként. Ha te-
hát Budapestről elindulnánk nyu-
gat felé ilyen sebességgel délelőtti
10 órakor, akkor a nap mindig
ugyanazon pontján maradna az
égbőltnak, az idő egyszerűen meg-
állna, szóval mindig délelőtti 10 óra
lenne a repülőgépben. Ha azonban
ugyanazzal a repülőgéppel kelet felé
repülnénk, akkor a nap félannyi
idő alatt nyugodna le hátunk mö-
gött, félannyi idő alatt kelne me-
gint fel, vagyis az éjjel is és a nap-
pal is felére rövidülne. Nincs mes-
sze tehát az az idő, amikor az em-
beri repülőgépből olyan időgép féle
válík.

— **Megszökött a nászéjszakán az
ujdonsült férj.** Nem mindennapi
eset történt a marosmegyei Szent-
gerice községben. Kuti Márton gaz-
dalegény feleségül akarta venni
Székely Juszina szegény leányt és
vasárnapra tűzték ki a lakodalmat.
A leány többször hangoztatta, hogy
nem szereti a férfit és csak a pénz-
zéért megy hozzá. A lakodalmi la-
koma után az ifjú pár nyugovóra
tért, reggel azonban az ujdonsült
férjnek hire-hamva sem volt. Sen-
kisem tudja, hogy mi történhetett
a menyasszony és vőlegény között
a nászéjszakán, csak az a tény,
hogy a férfi Brassó felé szökött.

— **Óriási botanikus kert és nö-
vénytan világegyetem Kaliforniá-
ban.** Az Egyesült Államok Kali-
forniaiban egy óriási nagy fűvész-
kertet rendeznek be. Negyven évig
gyűjtötték rá a pénzt s most a Los-
Angeles és a Csendes Óceán között
a Mandeville Canyon-ban 4 és fél
mértöld széles partot vágnak ki ré-
szére. A kert 3500 acres (egy acre
0.4 hektár) területet foglal el, mely
ből 800 acres tudományos célokat
szolgál, a többi kert és erdő lesz.

— **Borotvával vágta át nyakát
egy diák, mert kicsapták az iskolá-
ból.** Dragos Simont, a nagybányai
Gheorghe Sincai liceum negyedik
osztályos növendékét rossz maga-
viselet miatt a tanári kar „eltávo-
tásra” ítélte. A tuiságosan élénk
természetű gyermeket a szülei na-
gyon megdorgálták, ami annyira
elkeserítette, hogy vasárnap, szülei
távolvételében egy előre előkészített
borotvával átvágta a torkát. Haza-
térő szülei vértócsában találtak rá.
Állapota reménytelen.

Szalad? Hova?

“TRICOTANIA”

kötőüzembe, Malom-ucca 8., ahol megkezdődött a
husvéti vásár. Olcsót, szépét, jót csakis itten kaphat.
Pulloverek, kötött bluzok, kötött sapkák és minden-
nemű kötött druk legolcsóbb eladása.
Gyári árak! Gyári eladás!



— **Acélházakat építenek Német-
országban.** A Vereinigte Stahl-
werke vezetése alatt a német vas-
ipar acélházak nagy tömegben való
előállítására rendezkedett be. Az
előzetes gyártási tervzet szerint
egyelőre évente 1500 acélházat
fognak előállítani, még pedig tipi-
zált három-, négy- és ötszobás ca-
ládi házakat.

— **Hegyeszamlás fenyeget egy
belga várost.** Sniet belga várost
nagy veszély fenyegeti. Egy közeli
hegylanc csúszamlásnak indult s
feltartóztatlanul közeledik a vá-
roshoz. A hadügyminisztérium pa-
rancsára több ezer katona dolgozik
azon, hogy cementmunkálatokkal
tartóztassák fel a veszedelmet. Ed-
dig munkájuk hiábavalónak bizo-
nyult, mert a város több, mint 300
lakója üritette ki házat és költözött
szükségbarakokba.

— **Fejszével fejezte le férjét egy
asszony.** Berenwald asszony ön-
ként jelentkezett a lipcei rendőrsé-
gen és közölte, hogy a családi per-
patvar hevében egy fejszével meg-
gyilkolta férjét. A vallomás során
a hatósági emberek megállapították,
hogy Berenwald lakatos feje
annak a hatalmas csapásnak kö-
vetkeztében, amivel az asszony kiol-
totta férjének életét, levált a test-
ről, majd a földön begurult a má-
sik szobába, amelynek ajtaja nyit-
va volt. A férjgyilkos asszonyt azon-
nal letartóztatták.

— **Hitler Csernovicba érkezett.**
Tegnap este a csernovici zsidó szín-
ház előtt véres verekezés volt az
intézet művészei és a cuzziista diá-
kok között, akik meg akarták aka-
dályozni a zsidó színház előadását.
Négy diákot, akiket késszurások-
kal sebesítettek meg súlyosan, kór-
házba kellett szállítani.

— **Esik az osztrák pénz értéke.**
Ausztriában meglepő események
játszódtak le. Bekövetkezett ugyan-
is a shilling devalvációjá. Dollfuss
kancellár kijelentette, hogy Ausz-
ria bevezeti az aranyvámot, ami a
shilling 25 százalékos nyílt devalo-
rizálását jelenti. A ma megjelent
vámrendelet hivatalosan is közli,
hogy a shilling elvesztette értéké-
nek negyed részét. A sajtó meglepet-
ten fogadja a rendeletet és megjó-
solja, hogy ez nem éri el a kitűzött
célt, amennyiben a devalváció in-
kább inflációs hatást vált ki, ami
pedig általános áremelésben nyi-
vánul meg.

— **Képtávíró Berlin és Moszkva
között.** A moszkvai rádióállomás
sikeres kísérleteket végzett rádió-
képtávírtára Moszkva és Berlin kö-
zött. A kísérletekhez a „Telefun-
ken-Karolus” készüléket használ-
ták s egy rádiókép átvitelére 100
másodperc volt szükséges. Rövid
hullámokkal az átvitel időtartamát
még redukálni remélik. Ha a ko-
rábbi kísérletek is beválnak, a Szov-
jet-Unió egész területére kiterjesz-
tik a képtávíró-szolgálatot.

ELHALASZTOTTÁK A NEMZETKÖZI AGRÁRKONFERENCIÁT

BUCURESTI. Ma kellett volna megyni Bukarestben a nemzetközi agrárkonferenciának, amelyen Románia, Bulgária, Magyarország, Lengyelország és a többi európai földművelő államok delegátusai vettek volna részt. A konferencia vezetősége a zavaros politikai helyzet miatt egy hónappal elhalasztotta a tanácskozásokat.

JAVUL KOLOZSVÁR EGÉSZSÉGÜGYE — MONDJA A HIVATALOS JELENTÉS

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városi főorvosi hivatal jelentése szerint Kolozsvár egészségügye

az utóbbi két hét alatt rohamosan javul.

A nátházjárvány teljesen megszűnt s a többi betegségek, mint a skarlát és a difteritis is

csak elvétve, szórványosan fordulnak elő

és jelenleg kilenc skarlát megbetegedést tart nyilván a főorvosi hivatal.

DOLLÁR GYÁR MÁRAMAROSSZIGETEN

MÁRAMAROSSZIGET. A rendőrség egy kiterjedt pénzhamisító szervezetnek jutott a nyomára amely, hamis amerikai dollár bankjegyeket gyártott. Máramarosszigeten az egyik bankban Birnbaum Jenő volt könyvelő háromszáz dollárt akart beváltani.

Míthogy gyanús volt, bizalmasan értesítették a rendőrséget, amely detektívet küldött érte. Kiderült, hogy a dollárok hamisak és azokat Birnbaum Kassáról hozta.

Beismerte, hogy a bankógyár Csehszlovákiában működik, ahol körülbelül százezer dollár névértékű hamis amerikai pénz van készben, amelyet megbizottak útján akarnak értékesíteni. Birnbaum Jenőt Bukarestbe kísérik. A hatóságok diplomáciai úton értesítették letartóztatásáról a csehszlovák hatóságokat.

— Adj szállást az idegennek, meg fog lopni. Néhány nappal ezelőtt egy fiatal 22 éves szép asszonyka szállott meg Pajzs Mór nyugdíjas marosvásárhelyi vasutas házában. Az utas Szöcs Mihálynénak valotta magát és előadta, hogy férje Brassóban vasutas, akit Vásárhelyre helyeztek át. Amidőn Pajzsék bizalmába beférkőzött a fiatal szőke asszony, előadta, hogy Galacba kell utaznia, hogymaradt ruhaheműjét elhozza. Pajzs Mór leánya ekkor megkérte, hozzon neki Galacból ruhaszöveget, mert ott olcsóbb és átadott erre a célra 3000 lejt. Az asszony átvette a pénzt, előzőleg azonban jól megnézte, hogy a szekrényben milyen helyen tartják a pénzt. Éjszaka, midőn aludni tértek, felfeszítette a szekrényt és a még ott talált 6000 lejt magához vette és ilyenformán 9 ezer lejjel a hajnali órákban megugrott. A rendőrség elrendelte a széllámszó körözését.

Takarmányrépa vagon-tételekben eladó

Dézma-uca 5.

Az állam ércpénzzel fizet, de adót csak bankóban lehet lepengetni

CLUJ-KOLOZSVÁR. A pénzügyigazgatóság fizető pénztárai a legutóbbi nyugdíjfizetések alkalmával kilószámra adták ki az egy- és kétlejes csomagokat a nyugdíj járandóságok fejében. Némely nyugdíjas, kinek a járandósága 4—4500 lej körül volt, szinte összeszerakadt a pénz sulya alatt, de boldogan cipelte, mert legalább ha aprópénzben is,

de megkapta a járandóságait.

A nyugdíjasok már régen kibékültek azzal a gondolattal, hogy az állampénztárban összegyűlt aprópénzeket a nyugdíjfizetések alkalmával helyezték forgalomba.

s így szoktattak meg a fűszerest, a tejest, a házgazdát és a többi hitelezőket, akik ma már a nyugdíjasoktól engedély nélkül fogadják el az egy- és kétlejes csomagokat.

Egyetlen hely, ahol a nyugdíjas az államtól kapott egy- és kétlejes ércpénzsekkel nem tud boldogulni s ez a hely az állam bevételeinek a gyűjtőhelye, a pénzügyigazgatóság, illetve az egyes adóhivatalok pénztárai.

Az adót fizetni akaró nyugdíjas az adóhivatali pénztárnál egy figyelmeztető táblával találja szembe magát, amely szerint a pénztár a befizetett összegnek csak egy bizonyos hányadát hajlandó elfogadni, míg az összeg nagyobbik felénél papírt, illetve nagyobb névértékű ércpénzeket követel.

A nyugdíjas bárhová viszi az aprópénzt, seholsem hajlandók azt nagy pénzre becserélni, mert úgy a kereskedő, mint mindenki, más elsősorban az aprópénzeketől óhajt

megszabadulni, amelynek a kezelése sokkal több munkát ad, mint a nagyobb névértékű pénzeké. Az adófizetésnél emiatt rengeteg kellemetlensége van a nyugdíjasnak.

aki pedig az államnak is csak olyan pénzzel fizethet, amilyen pénzzel az állam fizet neki.

Az adóhivatalok pénztárainak boldogan és szolgálatkészen kellene az adófizető közönségtől elfogadnia a befizetendő összeget, ha az bármilyen névértékű pénzben is történik. Mert hogyan fogadják el fizetési eszköz gyanánt az aprópénzt a magánosok, ha az állam az aprópénzt nem tekinti fizetési eszköznek. Az adófizető ma ugyanis ritka, mint a fehér holló s kár az aprópénzre vonatkozó rendelettel külön is molesztálni s ebből a kevésből is kiölmi teljesen az adófizetési kedvet.

— 50 lej pénzbüntetés!

A falusi atyafi meghajolt és elégedetten távozik...

A következő vádlott Ménési János remegve áll meg a bírói emelvény előtt. Nagy izgalomban a kálapját forgatja, hol meg a haját simítja, hogy rendesen álljon a nagy tekintélyű bíróság előtt.

— Miért utazott jegy nélkül? — kérdi a bírő.

A vádlott alázatos hangon védi magát:

— Tekintetes bíróság, amikor jöttem ki a kórházból és elgondoltam, mit csináljak pénz nélkül egy ilyen nagy városban?

Gondoltam, felszállok a vonatra és odahaza megfizetem a viteidíjat. Ugy gondoltam, mindegy az a vasútnak, hogy előbb, vagy utóbb kap pénzt.

Az ítélet: száz lej pénzbüntetés. A fausi bácsika szomorúan hagyja el a tárgyalótermet.

A folyosón elpanaszolja, hogy nagyon szegény és most is gyalog jött be tárgyalásra, mert nem volt pénze.

Azok a vádlottak, akik nem jelentek meg a tárgyaláson, szintén 100—100 lej pénzbüntetésben részesültek.

Mintegy százan.

A magam részéről az ötven és a száz lej pénzbüntetést kicseréltem volna a két vádlott között. (vt.)

— Halálra forrázta magát egy kisgyermek, Cheresi Florian Ince községbeli asszony sógorának, Petric Gavrilnak két és fél éves kisgyermekét, Petric Alexet magához vette, mert sógora oly gyenge anyagi viszonyok között volt, hogy nem tudta gyermekét sem eltartani. Egy napon, amikor a kisgyermek a konyhában játszadozott, véletlenül magára rántotta a tűzhelyen levő nagy fazék forróvizet, amely olyan súlyos égési sebeket ejtett rajta, hogy másnap belehalt sérüléseibe. Gondatlanságból okozott emberölés címén eljárás indult meg Cheresi Florián ellen.

Lapunkban hirdetni, biztos siker!

Hatvan millió lejből irányozták elő Kolozsvár város költségvetését

Még titok fedi a kisebbségi kulturintézmények városi támogatásainak részleteit

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városi időközi bizottság az elmúlt hét folyamán

elkészítette Kolozsvár város 1933. évi költségvetési tervét.

A költségvetés iránt — a kulturális szubvenciók mékenti szétosztása miatt — Kolozsvár kisebbségi polgársága körében élénk érdeklődés mutatkozik annál is inkább, mivel a város kisebbségi — különösen a magyarok — remélik, hogy a kulturális szubvenciók szétosztásánál

a jelenlegi időközi bizottság több megértéssel és belátással viseltetik a kisebbségi kulturintézmények, elsősorban a magyar iskolák, egyházak, kulturális egyesületek és a Magyar Színház iránt

és megszünteti azt a méltatlan elbánást, amit a múltban elkövettek a város vezetői a kisebbségek kulturális létalapjai ellen. A költségvetésnek a kisebbségekre annyira fontos része még nem került nyilvánosságra s még nem tudunk tiszta képet alkotni az erre vonatkozó tervezetről.

A legaprólékosabb részleteiben kidolgozott költségvetésről még csak azt tudjuk, hogy az Madgearu pénzügyminiszter törvényjavaslatának szellemében készült.

Tehát bizonytalan alapokra építeték, amelyet

aszerint fognak változtatni, amint Madgearu pénzügyminiszter törvényjavaslatát.

A költségvetési tervet négy részből áll: rendes, rendkívüli, speciális és különleges részből.

A négy költségvetési rész hatvan millió lejből van előirányozva.

Az első rész a rendes bevételeket osztja be, a második rész a rendkívüli bevételek elosztásával foglalkozik, amelynek bevételei beruházásokra és vásárlásokra van előirva.

A harmadik rész speciális jövedelmek, ugymint ingatlanok eladása után szerzett bevételek hovatartozásától intézkedik. A negyedik rész az eimaradt jövedelmek ügyében tesz említést, amelyet kifizetésekre fognak fordítani.

Alaposan rájár a rud a CFR potyautasaira

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári törvényszék IV. szekciójának lepure-tanácsa ma délelőtt mintegy száz darab vasúti jegy-történetet tárgyal. A vádlottak valamennyien falusiak, akiket potyautazáson kaptak a káulaz.

A tárgyalás és az ítélet rekordgyorsasággal történik:

— Igaz-e, Mosca György, hogy maga a múlt év szeptem-

berében jegy nélkül utazott a mocs-kolozsvári vonalszakaszon?

A jegykeletand falusi hőse nem szívesen vallja be a dolgot.

— Ugy volt az, tekintetes bíróság, — hogy

bár volt pénzem, de nem tellett az időből jegyet váltani, mert már indult a vonat.

A bírő kihirdeti az ítéletet: